Prima instanţă: Judecătoria Chişinău (sediul Centru) dosarul nr. 2r-3608/23
Judecător: Mazur Nadejda 2-23087145-02-25r-30102023

DECIZIE

25 ianuarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

în componența:
Președintele completului, judecător Anatol Pahopol
Judecătorii Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru

examinând, fără citarea părților, cererea de recurs declarată de ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 21.09.2023, emisă în cadrul examinării demersului executorului judecătoresc ***** privind aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului *****, -

A CONSTATAT:

Circumstanţele cauzei:

La 16.06.2023 executorul judecătoresc ***** a depus în instanța de judecată un demers prin care a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi țara debitorului *****.

În motivarea demersului a indicat că, în procedura de executare se află documentul executoriu nr. 2- 3735/2022 din 27.06.2022, eliberat de Judecătoria Chișinău (sediul Centru) privind încasarea lunar de la debitorul ***** în beneficiul tatălui *****, pensia de întreținere a copilului minor *****, în mărime fixă de 3000 (trei mii) lei, începând cu data adresării în instanța de judecată - 18.02.2022, până la atingerea majoratului de către copilul minor.

A menționat că debitorul nu a achitat nimic cu titlul de pensie alimentară iar până la moment a înregistrat o sumă restantă de 54000 lei.

Astfel, în urma efectuării investigațiilor de rigoare, executorul judecătoresc ***** a constatat necesitatea înaintării demersului privind interzicerea debitorului *****, de a părăsi teritoriul Republicii Moldova pe un termen de 6 luni.

A reiterat că întru executarea documentelor executorii au fost întreprinse acțiuni în conformitate cu prevederile Codului de executare, însă debitorul se eschivează conștient de la executarea documentelor executorii.

S-a stabilit că debitorul nu deține conturi bancare, nu figurează în calitate de întreprinzător, fondator de întreprinderi, nu dispune de bunuri imobile, are statut de neangajat.

În legătură cu faptul că debitorul nu și-a onorat obligațiunile, nu a efectuat careva achitări în contul stingerii creanței, a fost citat de nenumărate ori pentru a se prezenta la executorul judecătoresc, dar nu s-a prezentat.

Ținând cont de faptul că debitorul ***** n-a executat cerințele documentului executoriu, solicită aplicarea în privința lui a interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 21.09.2023, a fost respins, ca fiind neîntemeiat demersul executorului judecătoresc ***** privind aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului *****.

Solicitarea recurentului.

Invocând dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 21.09.2023, executorului judecătoresc ***** la 18.10.2023, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care să fie admis demersul său, privind aplicarea interdicției de a nu părăsi țara pe numele debitorului.

Argumentele părților.

În motivarea recursului, executorului judecătoresc ***** a reiterat motivele de fapt şi de drept susținute în demersul depus și a indicat că nu este de acord cu încheierea emisă.

Consideră că încheierea emisă de instanța de fond este fără suport legal, bazată pe aplicarea eronată şi incorectă a legislației în vigoare, fără a fi elucidate şi constatate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată.

A reiterat circumstanțele invocate în demersul înaintat și a menționat că conform informației deținute de executor, debitorul pleacă peste hotare, însă datoria nu o achită, astfel pentru a evita tergiversarea executării documentului executoriu sus indicat consideră necesar aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni, ori debitorul a comunicat că nu locuiește pe teritoriul Republicii Moldova.

A reiterat că în motivarea încheierii, instanța de judecată susține eronat că executorul judecătoresc nu a întreprins toate măsurile posibile pentru executarea documentului executoriu, ori, la materialele dosarului sunt anexate răspunsurile de la toate instituțiile financiare, Organul Cadastrat Teritorial constatând-se cu certitudine că debitorul deține careva bunuri imobile în proprietatea asupra căruia este aplicată interdicția de înstrăinare, însă valoarea datoriei nu permite inițierea procedurii de vânzare a acestuia. De asemenea din materialele dosarului rezultă cu certitudine că în privința debitorului au fost expediate scrisori care au fost recepționate o parte din ele.

Dat fiind faptul că debitorul *****, nu dispune de careva bunuri care ar permite să fie înstrăinate în contul datorie conform prevederilor legislației în vigoare la moment, iar pensia alimentară n-o achită nici măcar în rate, consideră necesar aplicarea interdicție de a părăsi țara, ori interdicția de a părăsi țara se aplică conform art.64 Cod de Executare după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu şi nu după înstrăinarea tuturor bunurilor pe care nu le deține debitorul.

În conformitate cu prevederile art. 64 alin. (1) din Codul de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către instanța de judecată, la demersul executorului judecătoresc, doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții.

De asemenea instanța de judecată menționează că chipurile aplicarea interdicției de părăsire a țării este o limitare a liberii circulații, ori, conform Hotărârii nr. 7 din 05.04.2011 privind controlul constituționalității art.8 lit. g), art. ll alin.(4) din Legea nr.269-XIII din 9 noiembrie 1994 cu privire la ieșirea şi intrarea în Republica Moldova, cu modificările şi completările ulterioare, art.64 din Codul de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24 decembrie 2004 în redacția Legii nr.143 din 2 iulie 2010 pentru modificarea şi completarea

Codului de executare al Republicii Moldova, Curtea Constituționala relevă că stipulațiile privind refuzul de a elibera pașaportul sau documentul de călătorie sau de a prelungi termenul de valabilitate a acestuia şi interdicția de a părăsi țara, fiind prevăzute de lege, având scopul de a proteja drepturile altor persoane şi de a asigura executarea hotărârilor instanțelor judecătorești, nu încalcă art.27şi art.54 din Constituție.

În conformitate cu art. 2 din Protocolul nr. 4 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în vigoare pentru Republica Moldova din 12.09.1997, orice se găsește în mod legal pe teritoriul unui Stat are dreptul să circule în mod liber şi să-şi aleagă în mod liber reședința sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv pe a sa.

Totodată, potrivit alin. (3) şi (4) al art. 2 din Protocolul adițional nr. 4 al Convenției exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor şi libertăților altora.

A solicitat admiterea cererii de recurs.

Termenul de declarare a recursului.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că, încheierea contestată a fost emisă la 21.09.2023, acte confirmative în vederea recepționării încheierii la materialele cauzei nu se regăsesc, astfel prin depunerea cererii de recurs la 18.10.2023, s-a respectat termenul prevăzut de art. 425 CPC.

Aprecierea instanței de recurs.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele aspecte ce succed.

Conform art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Actele cauzei atestă că în procedura executorului judecătoresc ***** se află documentul executoriu nr. 2-3735/2022 din 27.06.2022, eliberat de Judecătoria Chișinău (sediul Centru) privind încasarea lunară de la debitorul ***** în beneficiul tatălui *****, pensia de întreținere a copilului minor *****, în mărime fixă de 3000 (trei mii) lei, începând cu data adresării în instanța de judecată - 18.02.2022, până la atingerea majoratului de către copilul minor, iar pensia alimentară până la moment a fost înregistrată în sumă restantă de 54000 lei.

Prin încheierea executorului judecătoresc ***** nr. 075pa-419/2022 din 20.09.2022 s-a dispus spre executare și intentare a procedurii de executare a documentului executoriu nr. 2-3735/2022 din 27.06.2022, eliberat de Judecătoria Chișinău (sediul Centru) privind încasarea lunară de la debitorul ***** în beneficiul tatălui *****, pensia de întreținere a copilului minor *****, în mărime fixă de 3000 lei (f.d.9-10).

Actele cauzei atestă faptul că în adresele cunoscute, debitorului a fost expediată încheierea de primire spre executare, însoțită de borderoul de calcul (f.d.8).

Ulterior, la 10.10.2022 executorul judecătoresc ***** a emis încheiere de continuare a executării silite și a expediat în adresa debitorului încheierea emisă, însă nu a fost reclamată (f.d.12-13).

Din informația de la Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru reiese că pe numele debitorului ***** nu este înscris un drept de proprietate asupa bunurilor imobile din RM (f.d.14).

Din informația SIC „Acces Web ” reiese că ***** anterior a fost domiciliată în ***** (f.d.16), la fel și reiese faptul că debitorul nu deține careva mijloace de transport (f.d.17).

La 16.06.2023 executorul judecătoresc ***** a depus în instanța de judecată un demers prin care a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi țara debitorului ***** (f.d.2-2 verso).

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 21.09.2023, a fost respins, ca fiind neîntemeiat demersul executorului judecătoresc ***** privind aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului ***** (f.d.38-39), contestată cu recurs de executorul judecătoresc ***** la 18.10.2023 (f.d.41-42).

Studiind actele cauzei în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil constată că recursul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins, din următoarele considerente:

Conform art. 27 din Constituția Republicii Moldova, dreptul la libera circulație în țară este garantat. Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-şi stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra şi de a reveni în țară.

Conform art. 54 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, exercițiul drepturilor şi libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional şi sunt necesare în interesele securităţii naţionale, integrităţii teritoriale, bunăstării economice a ţării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă şi infracţiunilor, protejării drepturilor, libertăţilor şi demnităţii altor persoane, împiedicării divulgării informaţiilor confidenţiale sau garantării autorităţii şi imparţialităţii justiţiei, iar aliniatul (4) al aceluiași articol stabilește că restrângerea trebuie să fie proporţională cu situaţia care a determinat-o şi nu poate atinge existenţa dreptului sau a libertăţii.

În această ordine de idei, relevanță au și prevederile art.2 din Protocolul adițional nr.4 CEDO, în conformitate cu care oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul să circule în mod liber şi să-şi aleagă în mod liber reședința sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice ţară, inclusiv pe a sa.

Exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare într-o societate

democratică pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor şi libertăților altora. În anumite zone determinate drepturile recunoscute în paragraful 1 pot face obiectul unor restrângeri care, prevăzute de lege, sunt justificate de interesul public într-o societate democratică. Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.

În acord cu art. 22 alin. (1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanței judecătorești, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

În accepțiunea art. 64 alin. (1) Cod de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții.

Încheierea instanței de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicția de a părăsi țara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părților. Instanța care examinează demersul poate dispune citarea participanților la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în demers.

Instanța de recurs relevă că demersul înaintat de executorul judecătoresc ***** privind interdicția de a părăsi țara în privința debitorului, a fost examinat de prima instanță în strictă corespundere cu prevederile art. 64 Cod de executare.

Colegiul civil subliniază că, argumentele recurentului invocate în cererea de recurs sunt nefondate, deoarece recurentul, în acest sens, nu a prezentat careva probe pertinente și concludente, care ar fi de natură să combată concluziile instanței de fond, expuse în încheierea contestată, or, acesta solicitând aplicarea interdicției de a nu părăsi țara în privința debitorului, nu a prezentat, cel puțin, oportunitatea interdicției, precum nu a invocat nicio motivație care să probeze că o astfel de măsură va facilita executarea hotărârii judecătorești irevocabile.

Din materialele cauzei reiese că, demersul executorului judecătoresc a fost respins în instanța de fond, din motivele că executorul judecătoresc nu a prezentat suficiente probe de a demonstra solicitările sale.

Colegiul reiterează că pentru a dispune respingerea demersului executorului *****, instanța de fond a stabilit faptul că executorul judecătoresc nu a întreprins toate măsurile de asigurare a executării, nu s-au prezentat probe, că debitorul des traversează hotarele țării, că ar putea, întru eschivarea executării documentului executoriu, pleca din țară, că o ulterioară plecare a debitorului ***** ar face imposibilă executarea hotărârii.

Instanța de recurs vine în acord cu constările instanței de fond, ori acestea au fost stabilite în baza materialelor prezentate din cadrul procedurii de executare.

Colegiul observă că cererea de recurs este una formală, nu conține nici un argument în vederea demonstrării necesității casării încheierii emise, ori nu au fost prezentate probe suplimentare în vederea combaterii circumstanțelor stabilite de instanța de fond.

Recurentul a invocat faptul că debitorul *****, nu dispune de careva bunuri care ar permite să fie înstrăinate în contul datorie conform prevederilor legislației în vigoare la moment, astfel a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința acesteia.

La caz, Colegiul va respinge alegațiile recurentului, ori procedura de executare îi acordă mult mai multe drepturi executorului judecătoresc în vederea executării documentului executoriu, la fel cît și impune obligații care sunt stabilite în Codul de Executare și anume acțiuni enumerate, care executorul judecătoresc urmează a fi întreprinse înainte de a fi înaintat demersul de aplicare a interdicției de a părăsi țara.

În raport cu aceste considerente, Colegiul civil constată că încheierea instanței de fond a fost pronunțată cu aprecierea corectă a probelor administrate în cauză (art. 130 Cod de procedură civilă) și cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale invocate, neexistând motive de casare a încheierii contestate.

Prin urmare, în circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că prima instanță justificat și argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a respinge demersul depus de executorul judecătoresc *****.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21.09.2023, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu art. 427 lit. a) şi 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, -

DECIDE:

Se respinge cererea de recurs declarată de executorul judecătoresc *****.

Se menține încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 21.09.2023, emisă în cadrul examinării demersului executorului judecătoresc ***** privind aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului *****.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Anatol Pahopol

judecătorii Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru